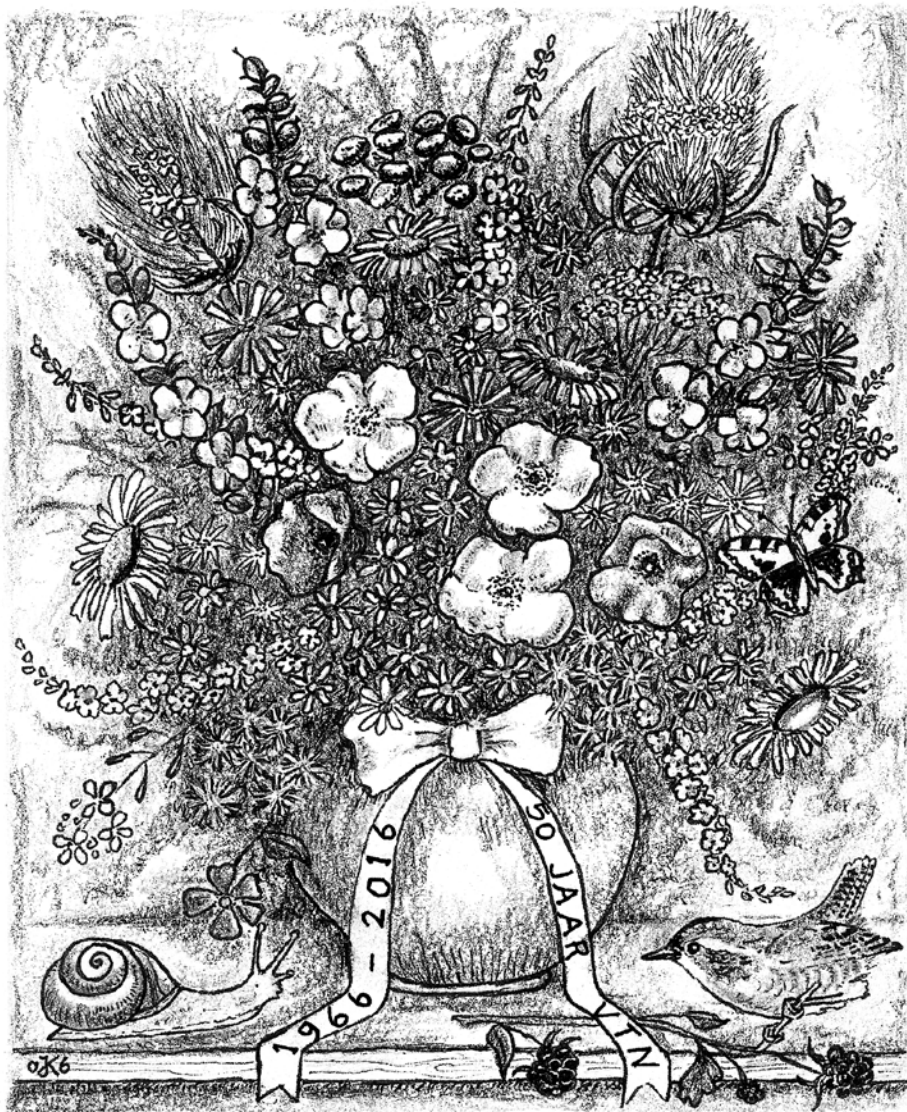




't Wiet Klieëf

Thema-nummer: Terugblik
gouden jubileumjaar 2016



**Vereniging tot Natuurbehoud,
Cadier en Keer, 33e jaargang, WINTER 2016**

Colofon

Uitgave:



Vereniging tot Natuurbehoud Cadier en Keer, actief vanaf 1966. Statutair opgericht 15 juli 1967.
Secretariaatsadres: Rijksweg 101, 6267 AE Cadier en Keer (043 - 4071957). l.mulleneers@planet.nl
Verenigingslokaal: zolder van 't Keerhoes, Limburgerstraat 78, 6267 CG Cadier en Keer

Redactie:

Heerko Damsma, Jorgen Mingels,
Nicole Weijers-ten Haaf, Nigel Harle.
Redactieadres: Raadhuisplein 4A,
6267 CW Cadier en Keer. Tel. 043 - 4072700.

't Wiet Klieëf: Verenigingsblad verschijnt vier keer per jaar. Oplage: 400

Website:

www.vtncadierenkeer.nl

Bestuur VTN:

Jorgen Mingels, (voorzitter), Lando Mulleneers (secretaris),
Mark Weijers (penningmeester), Heerko Damsma, Jo Decker,
Ans Hondelink, John Schillings.

Leden-
administratie:

Aanmeldingen, opzeggingen en adreswijzigingen richten
aan: Rini Ackermans, Raadhuisplein 4A,
6267 CW Cadier en Keer, Tel. 043 - 4072700.
rini.ackermans@home.nl



IVN: Onze vereniging is sinds 1998 aangesloten bij de
landelijke vereniging Natuur- en milieueducatie, IVN.
De VTN heeft een IVN werkgroep.
www.ivn-limburg.nl

De gezinscontributie bedraagt minimaal € 10,- te storten op
rekening-nummer NL17RABO 0109.9960.03, V.T.N. Cadier en Keer.
Onder omschrijving vermelden: straat+nr.+woonplaats.
Leden buiten C&K € 15,- (incl. portokosten).

De doelstelling van de Vereniging tot Natuurbehoud is het wekken van belangstelling voor en het verlenen van medewerking aan het behoud van de natuur, het bevorderen van kennis en studie van de natuur en het stimuleren van verantwoord gedrag in natuur en landschap, alsmede het tegengaan van verontreiniging en onnodige vernielingen in de natuur.

Productie: Drukkerij de Heeg

ISSN: 1571-1528

Dit boekje is gedrukt op T.C.F. chloorvrij en E.C.F. chloorvrij papier

Inhoudsopgave

Pagina

Voorwoord	2
Hoe maak je een Jubileumboek?	6
Themanummer "De Flora van het Savelsbos"	14
Boomfeestdag 9 maart	16
Het zomernummer met alle tekeningen van Jean Keulen	20
Bestuur en Jubilarissen	22
Jubileumweekend 1, 2 en 3 juli	23
Terugblik Sterwandeling	41
Waarnemingen 1-10-2015 tot 1-10-2016	46
Activiteiten-kalender tot juli 2017	64

Op 12 oktober 2016 overleed VTN-lid **Frans Mingels** (van Net Mingels-Lemmens). De wens van Frans was: geen bloemen bij de begrafenis, maar daarvoor een donatie aan de VTN. Door deze gift is de wintervoeding voor de vogels door onze vereniging weer voor een aantal jaren gegarandeerd. Moge Frans ruste in vrede.

Op 2 oktober jl. gidste Peer de Win nog enthousiast de deelnemers van onze sterwandeling samen met 'zijn' kudde mergellandschapen door de Bunderdel. Het was voor ons een grote schok te vernemen dat hij afgelopen 16 november is overleden en we wensen zijn familie alle sterkte voor de verwerking van dit verlies.



Beste natuurvriend,



2016 nadert zijn einde en 2017 staat voor een nieuw begin.

We kunnen in ons 50-jarig jubileumjaar 2016 terugzien op een mooi en geslaagd jubileumjaar. Een mijlpaal voor onze vereniging en natuurvrienden.

Een korte terugblik en nog even mijmerend nagenieten:

Onze eerste jubileumactiviteit was de boomfeestdag op woensdag 9 maart. In het verleden hebben we meerdere malen aan de jaarlijkse boomplantdag of boomfeestdag meegedaan. In onze lustrumjaren hebben we steeds behalve één of meer bomen ook altijd een jubileumboom geplant. Tijdens ons 50-jarig jubileumjaar hebben we (linden)bomen geplant in de vier windrichtingen rond Cadier en Keer. De VTN-jubileumboom is gezamenlijk met wethouder Armand Opreij, pastoor Wiel Eggen sma, kinderen van het BSO-kindercentrum Mergelland en een aantal VTN-leden aan de Sangerij geplant.

In maart verscheen, voor het eerst in kleur, het lente-themanummer van *'t Wiet Klieëf*: “De Flora van het Savelsbos”, geschreven door VTN-lid en nieuw redactielid Nigel Harle.

Zondagochtend 1 mei was het traditionele jubileumfoto-moment. Bij ieder jubileum hoort een officiële fotorapportage waarop de jubilarissen en bestuursleden worden vastgelegd.

Van 17 tot en met 21 mei hebben enkele (bestuurs)leden zich ingezet om te collecteren voor de VTN namens het Oranje Fonds. Dat heeft het mooie bedrag opgeleverd van € 1.406,13. Dit was tevens de hoogste opbrengst van dit fonds in Limburg. De helft van deze opbrengst is voor de VTN en de andere helft voor andere verenigingen in Limburg.

Tijdens de vele activiteiten in het kader van ons 50-jarig bestaan werd toch ook nog tijd gevonden voor de organisatie van een wandeling langs kruisen en kapellen tijdens het jaarlijks parochiefeest (Keerder festival) op 28 mei

in het kader van het 750-jarig bestaan van onze parochie. Deze wandeling werd door leden van onze werkgroep Kruisen en kapellen gegidst en door velen gelopen.

Op 30 juni stond in *De Limburger* een mooi groot (bijna een hele pagina) artikel over de jubilerende VTN met een toepasselijke foto van een aantal jubilarissen bij de Veer Lin. Er stond ook een erg positieve recensie over ons Jubileumboek *Uit Liefde voor de Natuur*. Daarnaast hebben we heel veel lof en mooie woorden mogen ontvangen over het boek. Het is ook echt een uniek boek over de VTN en de natuur in en rond Cadier en Keer, een verrijking om in bezit te hebben. Het is voor liefhebbers nog steeds te verkrijgen.

Het hoogtepunt van ons jubileumjaar was het feestweekend van vrijdagavond 1 tot en met zondag 3 juli. Hierbij plaats ik nogmaals het programma als herinnering.

Vrijdag 1 juli: Filmavond in 't Keerhoes over de VTN en de natuur in en rond Cadier en Keer.

19.30 uur start van circa één uur durende filmopnames over VTN-activiteiten. **20.30 uur** tot 21.00 uur pauze. **21.00 uur** start van circa één uur durende filmopnames over de natuur in en rond Cadier en Keer.

Zaterdag 2 juli: Huldiging, boekpresentatie, receptie en feestavond.

18.30 uur start de huldiging van onze jubilarissen met nog enkele verrassingen.

20.00 uur wordt het eerste VTN Jubileumboek overhandigd.

Aansluitend receptie en feestavond (in 't Keerhoes).

Zondag 3 juli: Heilige Mis in de kerk.

10.00 uur eucharistieviering, aansluitend bloemstuk leggen voor de overleden natuurvrienden.

12.00 uur lunch. (Voor de genodigden en leden die zich hiervoor hadden opgegeven).

13.30 uur start boekverkoop in 't Keerhoes tot 15.00 uur.

15.00 uur roofvogelpresentatie onder de Orenberg bij De Veer Lin.

Woensdag 6 juli was er een verrassing van RTV Maas en Mergelland. Zij maakten die dag filmopnames en hielden interviews met een aantal jubilarissen en bestuursleden en maakten daarmee een heel mooie documentaire over de VTN en wat onze vereniging zoal tijdens een halve eeuw aan natuurbehoud heeft gedaan. Deze documentaire is nu nog te zien op YouTube op de link <https://www.youtube.com/watch?v=u64TJ6Ly3Is>

In juli verscheen het zomer-themanummer van *'t Wiet Klieëf*, helemaal gewijd aan de fraaie tekeningen van onze overleden natuurvriend Jean Keulen.

Zondag 2 oktober was ook een heel bijzondere jubileumdag. Voor leden van IVN-afdelingen district Limburg, VTN-leden en bewoners van Cadier en Keer organiseerde de VTN een wandeling “Een Heerdgang rond Keer”. Deze wandeling is als wandelboekje in kleur geheel uitgewerkt als herfst-themanummer van *t' Wiet Klieëf* en is op die dag aan de wandelaars uitgedeeld.

De bovengenoemde jubileumactiviteiten zijn in dit winternummer van *'t Wiet Klieëf* nogmaals weergegeven in fotocollages en/of artikelen. Zo kunt u als lid ook nog eens terugkijken op ons bijzondere 50-jarig jubileumjaar 2016. Tevens worden in dit nummer de waarnemingen van 1 oktober 2015 tot 1 oktober 2016 gepubliceerd, want die had u nog tegoed. Deze uitgave (in kleur) is dan ook onze laatste jubileumactiviteit in 2016. Het is tevens ook de laatste (extra dikke) uitgave van *'t Wiet Klieëf* in deze vorm, die het kwartaalblad vanaf 2002 heeft gekregen. U heeft al gezien en ondervonden hoe het *'t Wiet Klieëf* in kleuruitvoering bevalt, en we kunnen u al verklappen dat dit zo blijft in de toekomst. Hoe *'t Wiet Klieëf* verder verandert? Laat u verrassen!

Toch zijn de jubileum-activiteiten nog niet geheel afgerond, want in 2017 volgen er nog enkele: de nieuw lay-out van ons kwartaalblad *'t Wiet Klieëf* is er één en de overige zijn: een nieuwe website, een uitstapje naar het Natuurhistorisch Museum in Brussel en het planten van een eik als jubileumboom, met ernaast een bankje (geschonken als cadeau door de gemeente) met een plaquette ergens op het Raadhuisplein.

Dan rest mij nog als afsluiting van dit feestelijk jaar, mede namens het gehele bestuur,

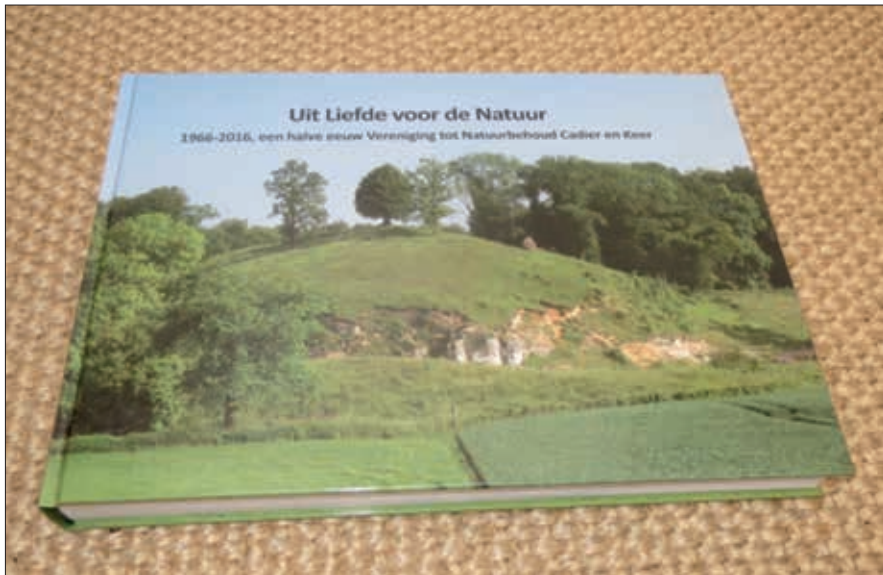
U en Uw naasten mooie en fijne Kerstdagen, maar vooral een Goed, Gezond en Groen 2017 toe te wensen.

Jürgen Mingels,
Voorzitter, Vereniging tot Natuurbehoud Cadier en Keer.



Hoe maak je een Jubileumboek?

door Nigel Harle



Voor het redactieteam dat het op zich had genomen het VTN-Jubileumboek te maken was het een leerzame, boeiende en soms spannend avontuur. In de zomer van 2015 lag er een ruw concept, door voorzitter Jürgen en de redactieleden van *'t Wiet Klieëf* opgezet, dat niet meer besloeg dan twee vellen A4 met trefwoorden. Natuurlijk stak daarachter een uitgebreider concept, compleet met mogelijke auteurs, fotografen, opmaak en allerlei detailzaken die *vooral niet vergeten mochten worden*. Om maar te zwijgen van de financiën, de planning voor de drukker en de uiteindelijke presentatie van het resultaat. Maar zulke details zaten vooral bij Jürgen goed in het hoofd, en de opgave voor het team was om gezamenlijk een praktische uitwerking te geven aan wat op dat moment vooral een *visie* was.

Maar de bedoeling was duidelijk. Het moest een rijk geïllustreerd boekwerk worden, waarin enerzijds een beeld werd gegeven van de vele activiteiten van de VTN – *over een tijdsbestek van vijftig jaar!* – anderzijds een inspirerend overzicht van het ons omringende natuurschoon. Zo kon de wereld straks vernemen hoe er met toegewijde inzet van ‘gewone mensen’,

de vele natuurvrienden van de VTN dus, de lokale natuur en zelfs het landschap onderhouden kon worden, om zodoende voor toekomstige generaties bewaard te blijven. En hoe al dat (buiten)werk gepaard ging met veel gezelligheid en plezier, waarbij een kop koffie en een broodje niet ontbraken, en steeds breed werd gedragen in heel Cadier en Keer en omgeving.

Maar de weg van concept naar gedrukt boekwerk vergde veel tijd en inspanning, en was voor alle betrokkenen een avontuur, compleet met hoogte- en (gelukkig weinig) dieptepunten. We moesten gaandeweg veel leren. Hoe we de opmaak naar wens konden vormgeven en uitvoeren. Hoe we redactiespelregels werkbaar en efficiënt konden maken. Hoe we de taken zo goed mogelijk konden verdelen. En 101 dingen die we op onze weg tegenkwamen, terwijl we steeds verder dit avontuur indoken.



Het redactieteam bestond uit Nicole Weijers-ten Haaf, Jan Moonen, Heerko Damsma, voorzitter Jürgen Mingels, ondergetekende, Twan Wiermans en Mientje Aendekerk-Giesen. In de loop van de herfst hadden we de basis gelegd van hoe er gewerkt zou worden, welke opmaak we daarbij zouden gebruiken, hoe we de foto's ongeveer zouden plaatsen. Door diverse auteurs

werd er al druk geschreven, zowel onder de redactieleden als daarbuiten. Jürgen dook steeds dieper en grondiger het verleden in, om alle details van de rijke VTN-geschiedenis boven water te halen. Fotografen pluisten hun archieven uit om hun allermooiste natuurfoto's te kiezen.

Omdat het duidelijk was dat het Jubileumboek uit twee delen zou bestaan – over de geschiedenis van de natuurvereniging en over de natuur zelf – hadden we vanaf het begin als taakverdeling dat de respectievelijke teksten in eerste instantie door dezelfde twee of drie redactieleden beoordeeld zouden worden en zo nodig ‘onder handen’ genomen. Wanneer ze een tekst zover klaar hadden, ging deze voor een frisse blik en tweede check naar de overige leden. Na die fase ging elke tekst voor ‘eindredactie’ en definitieve opmaak dan naar Jürgen en mij.

Een bijkomende uitdaging was de afspraak dat we de namen van alle plekken in het lokale landschap – de ‘toponiemen’ – in het dialect zouden schrijven, met alleen bij de eerste benoeming de Nederlandse naam. De dialectnamen zouden daarbij cursief worden geschreven, en met alle accentjes en umlauten erbij werd dit het zoveelste aandachtspunt waarop steeds gelet moest worden. Maar het heeft er wel toe geleid dat er een in kleuren uitgevoerde topografische kaart op A2-formaat is ontworpen met wel 90 toponiemen in het dialect, die bij het boek voor iedereen beschikbaar is gekomen.

Op papier waren de afspraken helder en de beginfase liep gesmeerd. Het computerbestand van ieder artikel of hoofdstuk kreeg volgens afspraak na elke ‘behandeling’ een nieuwe (steeds langer wordende...) naam. De geselecteerde foto's kregen ook codes en nummers, en ook de fotobijchriften kwamen netjes in een eigen



bestand te zitten. Waarna er nog een bestand kwam met de totale opmaak van elk artikel of hoofdstuk. Daarbij had je wel twee beeldschermen nodig om alles tegelijk te kunnen zien. Gelukkig lag de gehele coördinatie en planning daarvan bij Jürgen.

In het begin waren het ‘slechts’ tientallen bestanden, voor ieder artikel of hoofdstuk één, maar in december waren het er al honderden geworden, en in het voorjaar duizenden! Vooral de twee eindredacteuren, die zich met de hele fotografische en opmaakkant van het boek bezighielden, groeide het bijna boven het hoofd, en werd het met de dag belangrijker om alles nog secuurder te nummeren en te ordenen en goed uit elkaar (of juist *bij* elkaar) te houden. En om 1001 zaken door alle bestanden consistent te houden, opdat het boek in alle opzichten een strak geheel zou worden.

Zo kwamen er in de wintermaanden bijna dagelijks detailzaken boven water die aandacht vroegen, waarvoor een oplossing moest komen. Er waren weken waarin Jürgen en ondergetekende dagelijks tientallen emails en bestanden



hebben uitgewisseld, we kwamen op een gegeven moment in een *flow* waarvan we zelf soms versteld stonden...

En onderwijl werd door de hele redactie steeds maar doorgewerkt, aan weer een artikel dat net (soms te laat...) was binnenkomen, of aan een nieuwe toevoeging aan een bestaande tekst. Over de teksten zelf overlegden we meestal per email of telefoon, en raakten daarbij heel goed op elkaar ingewerkt. Bij vrijwel alle voorkomende redactiekwesties zaten we gelukkig op één lijn met elkaar, wat natuurlijk als smeerolie werkt bij zo'n omvangrijke klus.



Door mijn ervaring onder andere als vertaler en schrijver heb ik kennis kunnen opbouwen op het gebied van tekstverwerking, opmaak, fotobewerking en meer van dat soort zaken. Maar zoiets omvangrijks als het VTN-Jubileumboek had ik nog nooit gedaan, en het werk stelde me voor steeds grotere uitdagingen, zeker omdat er achter alles tijdsdruk stak. Er was vaak behoefte aan overleg met vooral Jürgen, die dat zelf ook op prijs stelde, om de dingen die hij van zijn kant op het pad was tegengekomen aan mij voor te leggen.

Op een gegeven moment waren wij de enige twee die *alles* in onze kop hadden – niet alleen de grote lijnen, qua inhoud en voortgang van elk artikel en hoofdstuk afzonderlijk, maar inclusief de hele opmaak en de talrijke computerbestanden die daar steeds bij hoorden, en een haast oeverloze hoeveelheid fotomateriaal dat zich inmiddels had opgebouwd. Om het werkbaar te houden besloten we een wekelijkse meeting in te lassen, in de prettige ambiance van café Riekelt, waar wij tegenover elkaar konden zitten en onze respectievelijke ‘waslijsten’ van voorkomende zaken konden bespreken. En als we daarmee klaar waren, soms brainstormen over hoe er andere zaken aangepakt konden worden. Of kijken of er niet een nieuw hoofdstuk of fotocollage bij kon...



Want één ding werd gaandeweg duidelijk: het boek zou veel groter worden dan de oorspronkelijk geraamde 220 bladzijden.

Al vóór de Kerst hadden we berekend hoe groot het ongeveer zou worden. We hadden al een aantal hoofdstukken en artikels in de eindopmaak klaar, en konden gaan tellen waar we ongeveer uitkwamen. En dat was schrikken... Als we zo doorgingen, zou het meer dan 500 bladzijden worden! Zoveel moois hadden we op de plank liggen, of was nog in aantocht.

Er moest getoverd worden. Gelukkig hadden we de opmaak vrij ruim opgezet, en door het spelen met marges, regelafstanden en lettertypes konden we veel bladzijden ‘winnen’. Maar dat betekende dat we alles wat we al definitief klaar hadden opnieuw moesten layouden. En alweer moesten er nieuwe codes in de bestandsnamen komen – en door iedereen goed worden opgelet dat er met de nieuwe versie werd gewerkt...

Gelukkig is het allemaal goed gegaan. Hoewel het in het voorjaar vaak een drukte van jewelste was, hebben we nergens grote brokken gemaakt. Als we een keer per ongeluk een verkeerde versie van iets gebruikten, hadden we dat snel door en kon het hersteld worden. En uiteindelijk zijn de duizenden tekst- en fotobestanden netjes op tijd bij de drukker afgeleverd, compleet met vier grote klappers met mappen waarin de op de millimeter nauwkeurige afdrukken van ons eigen ‘model’ op volgorde lagen.

U vraagt zich misschien af of we ook momenten hebben gekend dat we het spoor bijster waren of het niet meer zagen zitten. Het antwoord is



ja, mede door onze gezondheidsbeperkingen zijn we ieder een enkele keer onszelf tegengekomen of was de energie op. Het hoofd wilde wel, maar het lichaam kon niet meer. Maar het grote geluk daarbij was dat we dit niet gelijktijdig hebben gehad, dus we hebben elkaar onderling kunnen

steunen en helpen. Het was meer dan teamwork, het was samen het avontuur overleven. Een hele mooie, rijke ervaring en een les dat je samen, ook met het hele redactie team, zo'n bijzondere prestatie mag en kan leveren.

Bij Drukkerij De Heeg waren ze onder de indruk van het werk dat we aanleverden. Ook voor hun was het een zeldzaam omvangrijk en op punten ingewikkeld project – maar tevens ook iets om mee te pronken als het eenmaal was gedrukt en op hun toonbank lag.

In afwachting van de drukproeven hielden we ons hart vast. Hoe zou het er in werkelijkheid gaan uitzien? Zou de door ons bedachte en later verder ontwikkelde opmaak naar wens uitvallen, en hoe zouden de fotobladzijden uitzien op papier, in plaats van op het computerscherm of via een eenvoudige printer?



We waren geenszins teleurgesteld. Het zag er zelfs geweldig uit. De dag dat we als redactieleden de drukproeven onder ogen kregen was voor ons allemaal een dag om niet snel te vergeten. Hiervoor hadden we het gedaan. We mochten een avond op onze lauweren rusten. Maar de volgende dagen moest er weer gewerkt worden, want de 440 bladzijden drukproeven moesten secuur worden doorgenomen, omdat het ons een laatste kans bood om onverhoopte foutjes alsnog te herstellen of, hier en daar, voor een kleine wijziging in de opmaak te kiezen.

Het lukte allemaal goed, en de tweede drukproeven waren voor 99,9% al goed. Nog een laatste ronde en het was gedaan. Toen mocht er daadwerkelijk een fles goede wijn worden opengetrokken!

Sinds het verschijnen van het Jubileumboek op 2 juli 2016 tijdens onze jubileumreceptie hebben we van veel kanten enthousiaste en mooie reacties gekregen. Met dit feestelijke boekwerk zijn de leden van de VTN voor hun jarenlange inzet voor de natuur op passende wijze geëerd. Ze kunnen zichzelf op talrijke foto's terugzien en daarbij herinneringen ophalen over wat ze allemaal in onze schone natuur hebben beleefd. En voor *iedere* lezer is er een breed palet aan waardevolle informatie over die natuur, over de planten en dieren die er leven, over de geologie en zelfs over de oertijd. En voor iedereen, jong en oud, natuurliefhebber of niet, zijn er genoeg fraaie foto's van onze prachtige omgeving te bewonderen, tot in de lengte der jaren, zo mogen we hopen.

Dat we met toewijding aan dit buitengewoon VTN-project hebben gewerkt is de reden waarom het Jubileumboek uiteindelijk de titel *Uit Liefde voor de Natuur*, meekreeg. Het is een avontuur geweest dat we allemaal niet snel zullen vergeten.

Uit Liefde voor de Natuur is nog te verkrijgen.



Themanummer "De Flora van het Savelsbos"

door Nigel Harle

Het lentenummer van 't Wiet Klieëf was helemaal gewijd aan de flora van het Savelsbos. Ik was erg blij toen me de mogelijkheid werd geboden om op deze wijze verslag te doen van mijn jarenlange onderzoek naar de plantengroei van dit bijzonder boscomplex, zodat het door een bredere groep geïnteresseerden gelezen kon worden. Helemaal vereerd voelde ik me dat ik de tekst ook met kleurenfoto's mocht illustreren – wat bij zo'n onderwerp natuurlijk heel goed past. Voor 't Wiet Klieëf was het echter de eerste keer dat er in kleur werd gepubliceerd, en zodoende was mijn bijdrage een manier om te toetsen of zo'n stap bij lezers in goede aarde viel. Ik was dan ook erg



De aparte bloeiwijze van Eenbes, een van de fraaiste planten van het Savelsbos.

blij dat dat het geval bleek te zijn. Ook over de inhoud van het themanummer heb ik veel lovende reacties mogen ontvangen.

Bij het werken aan deze bijdrage heb ik tevens verdere kennis gemaakt met de redactieleden van 't Wiet Klieëf, die mij meteen hebben gepolst of ik wilde meewerken aan het tot stand brengen van het VTN-Jubileumboek dat de titel meekreeg *Uit Liefde voor de Natuur*. Daarop heb ik ja gezegd, en over hoe deze 'monsterklus' is verlopen kunt u eerder in dit nummer lezen. Ik ben ook bij de redactie van 't Wiet Klieëf gekomen.

Van mijn lentenummer zijn, mede door de sponsoring van Staatsbosbeheer, zo veel exemplaren gedrukt dat het ook aan de wandelaars van de Sterwandeling in oktober kon worden uitgereikt. Zodoende konden ook leden van IVN-afdelingen vanuit de wijdere omgeving, en ook andere wandelaars, meer te weten komen over de flora van het Savelsbos.

En dat is belangrijk, want kennis over dat bos en zijn rijke flora, die voor Nederland heel bijzonder zijn, moet bij zoveel mogelijk mensen leven! Dit boscomplex is namelijk een van de beste bewaarde hellingbossen van ons

land, en moet dat tot in de lengte der dagen blijven. Dat het zo'n goed ontwikkelde en gevarieerde flora heeft, komt voor een groot deel omdat het zo'n oud bos is, met een reeks planten die alleen in dergelijk 'oudbos' groeit. Over dit aspect heb ik in het Jubileumboek een hoofdstuk



Een tapijt van Bosanemonen in het Savelsbos, één van de planten die alleen in 'oudbos' voorkomt.

geschreven, dat daarom als aanvulling op het themanummer van 't Wiet Klieëf gelezen kan worden.

Ik hoop de komende jaren nog meer artikelen voor het verenigingsblad te schrijven, waarin ik soms ongetwijfeld nog op het Savelsbos zal terugkomen. Want daar is genoeg interessants te beleven en veel moois te zien, waarover nog lang niet alles is verteld ! In komende edities van 't Wiet Klieëf hoop ik dat in woord en beeld aan lezers te kunnen overbrengen.

Boomfeestdag 9 maart.

Op 9 maart 2016 worden op de Sangerij nabij de bank Hollandselindes geplant. Hierbij is wethouder Armand Opreij namens de gemeente aanwezig en hij zal dan officieel de schop hanteren. Daarbij krijgt hij assistentie van de kinderen van de BSO Mergelland in Cadier en Keer.

Ter gelegenheid van het 50-jarig jubileum worden in de 4 windrichtingen rondom het dorp lindebomen aangeplant.



De eerste boom wordt geplant.



Het zware werk wordt aan volwassen VTN-leden overgelaten. Vanaf links: Eugene Ubaghs, Theo Hoogenboom, Jacques Vaessen, Jo Decker.



Jong geleerd, oud gedaan.



Jürgen Mingels geeft verdere instructies.



Het plantgat wordt vol geschept.



Gezelschapspelletje: de ingeschepte aarde moet worden aangestampt.



9 maart 2016. Voor: Jo Decker, Rafaël Schiffers, Roos Timmer, Amy Keulen, Lotte Timmer, Liam Keulen, Fleur Timmer, Sanne Geelen. Achter: Jacques Vaessen, Ingrid Geelen-Gijzen, Theo Hogenboom, Karin de la Haye-Wolters, Frans Mingels, Olivia Geelen, VTN-voorzitter Juirgen Mingels, Pastoor Wiel Eggen sma, Wethouder Armand Opreij, Florian Swartjes, Ans Hondelink, Jade Geelen, Rini Ackermans, Heerko Damsma, Eugène Ubaghs.

Het zomernummer met alle tekeningen van Jean Keulen uit zijn serie voor 't Wiet Klieëf.



Jean Keulen was onze natuurvriend, die vanaf 2001 alle tekeningen verzorgde in *'t Wiet Klieëf*, inclusief elk jaar een andere voorkaftekening. Zijn overlijden op 20 juni 2015 is een groot verlies.

Jean was een bescheiden man, een vrijgezel die veel van de natuur hield en er ook van genoot. Jean liet op zijn sterfbed weten dat hij het erg fijn zou vinden als zijn tekeningen samengevoegd zouden kunnen worden tot een boekje. Dat we dat konden verwezenlijken in het zomernummer van *'t Wiet Klieëf* in dit jubileumjaar is dan natuurlijk extra passend. Meer over de persoon Jean vindt U hierin en in het winternummer 2009, waar een artikel staat over 'Jean, Een Natuurvriend'.





't Wiet Klieëf met rechts de 'Duustersijtaeg' (2012-Z-64)



Het volledige VTN-bestuur en haar twaalf 25 jaar jubilarissen en één 50 jaar jubilaris.
Staan: Jo Purnot (jubilaris), Jürgen Mingels, (voorzitter en jubilaris), Ans Hondelink (bestuurslid), Frans Mingels (jubilaris), Heerko Damsma, (bestuurslid en jubilaris), John Schillings (bestuurslid), Jo Decker (bestuurslid), Lando Mulleneers (secretaris), Jeannie Meijjs-Schreurs (jubilaris), André Meijjs (jubilaris), Mientje Aendekerk-Giesen (jubilaris), Mark Weijers (penningmeester), Maria Lemlijn –Vaassens, (jubilaris). Zittend: Annie Purnot-Roebroeks (jubilaris), Jan Janssen (jubilaris), Theo Hogenboom (50 jaar jubilaris), Charles Rouschop (jubilaris), Dini Plantaz-Geertsen (jubilaris).

Jubileumweekend 1, 2 en 3 juli

door Heerko Damsma en Jürgen Mingels



Films

Dit weekend begon vrijdagavond 1 juli met een voorstelling van delen van films over de natuur rondom het dorp en over de activiteiten van de VTN. De films zijn gemaakt door leden van onze vereniging: Jef Vliegen, Frans Mingels, Frans Haesen en Hub Aendekerk. De techniek van het filmmaken voor amateurs stond toen nog in de kinderschoenen en de films die de VTN bezat moesten dus nog worden overgezet naar nieuwe beelddragers (8 mm films naar videotapes naar DVD's). Daarom was de kwaliteit van een aantal films niet wat we momenteel op de televisie kunnen zien. Maar de films wekten bij velen (juist daardoor) een nostalgisch gevoel op, te meer omdat vele bezoekers de vaak al overleden filmmakers nog gekend hebben.



Jubileumfeest

Zaterdag 2 juli was er de receptie voor de jubilarissen, de jubilerende VTN en aansluitend het grote jubileumfeest in ons gemeenschapshuis 't Keerhoes. De zaal, de 'bühne' en de tafels waren heel mooi gedecoreerd met (natuurlijke) bloemen, planten en struiken. Het was heel sfeervol in de stijl van de VTN ingericht en aangekleed. De jubilarissen Theo Hogenboom (ere-jubilaris, 50 jaar actief), Annie Purnot-Roebroeks, André Meijs, Charles Rouschop, Dini Plantaz-Geertsen, Frans Mingels, Heerko Damsma, Jan Janssen, Jeannie Meijs-Schreurs, Jo Purnot, Jürgen Mingels, Maria Lemlijn-Vaassens, Mientje Aendekerk-Giesen (allen 25 jaar of meer actief) werden door voorzitter Jürgen gehuldigd en met hulp van Rini Ackermans (partner van Jürgen) werd iedere jubilaris het VTN-jubileumspeldje (een vogeltje) opgespeld. Ook werd Harry Moonen de eerste voorzitter van onze 50 jaar geleden opgerichte natuurvereniging tot erevoorzitter benoemd, Jan Janssen tot erelid en Huub Hodzelmans tot Natuurvriend (eretitel).

Hierna kwam de drumband en Fanfare St. Blasius in groot ceremonieel binnen en nodigde de voorzitter Jürgen Mingels burgemeester Dieudonné Akkermans uit om het 440 pagina's dikke VTN-Jubileumboek te onthullen. De burgemeester en onze pastoor Wiel Eggen sma kregen de eer om uit handen van de voorzitter het eerste exemplaar te ontvangen. Daarna nam burgemeester Akkermans het woord en richtte zich tot de jubilarissen. Nadat de burgemeester enige tijd aan het woord was om de jubilarissen te feliciteren bleek dat deze ook nog heel andere plannen had, met de uitspraak naar Jürgen: **'Het heeft Zijne Majesteit de Koning behaagd, u te benoemen tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau'**. Hierna vond alsnog de overhandiging van het Jubileumboek uit handen van de burgemeester aan de Jubilarissen plaats. Tevens kregen drie (niet langer actieve) van de vier leden die vanaf het eerste uur lid zijn ook een Jubileumboek uit handen van de burgemeester overhandigd. De vierde persoon, Jean Hornesch, die wel de eerste 25 jaar actief is geweest, heeft later alsnog zijn Jubileumboek als cadeau gekregen.

Na de muzikale felicitaties van de fanfare konden nu de voorzitter en de jubilarissen door de vele aanwezigen worden gefeliciteerd.

Er waren veel enthousiaste reacties van de bezoekers op het zien van ons prachtig geïllustreerde boek. De VTN hoopt natuurlijk dat in ieder gezin het boek wordt aangeschaft, want het is een verrijking om in het bezit te hebben. Onder een rustig muziekje met een drankje en een hapje kon het feest verder worden voortgezet tot in de kleine uurtjes.



Alles staat klaar.



Theo Hogenboom krijgt een VTN gouden speldje voor het 50 jaar actief zijn voor de vereniging opgespeld door Rini Ackermans.



John Schillings, Jo Decker, Mark Weijers, Lando Mulleneers en Heerko Damsma.



*Mientje Aendekerk-Giesen, Frans Mingels, Jo Purnot,
Annie Purnot-Roebroeks, Theo Hogenboom, Ans Hondelink.*



Maria Lemlijn-Vaassens, André Meijs, Jeanny Meijs-Schreurs, Jan Janssen.



Dini Plantaz-Geertsen, Harry Moonen, Huub Hodzelmans, Bert Janssen.



Alle jubilarissen.



Muzikale hulde van Fanfare St. Blasius aan de vereniging en jubilarissen.



Burgemeester Dieudonné Akkermans onthult en ontvangt het Jubileumboek.





Pastoor Wiel Eggen sma showt de nieuwe topografische kaart van Cadier en Keer.





Een heel speciale verrassing voor de voorzitter Jürigen.





Jo, Annie, Theo en Ans kijken nieuwsgierig in het Jubileumboek.



André ontvangt met trots het Jubileumboek uit handen van de burgemeester.



Harrie Beckers, Jef Ubaghs, Harry Moonen, Peter Nijskens, leden van het eerste uur vanaf de oprichtingsvergadering van 27 mei 1966, hebben uit handen van burgemeester Akkermans het Jubileumboek ontvangen.



Jos Oostenbach, voorzitter van onze fanfare, spreekt de jubilarissen toe.

De receptie gaat van start.





De redactie van het Jubileumboek: Nicole Weijers-ten Haaf, Nigel Harle, Mientje Aendekerk-Giesen, Twan Wiermans, Heerko Damsma, Jan Moonen en Jürgen Mingels.



Een heel speciale verrassing voor de eindredacteur Nigel Harle: een canvas schilderij van Rieseberg geschilderd door onze natuurvriend Jean Keulen.

Mis

Zondag 3 juli was er een toepasselijke mis in een fraai door de VTN ingerichte kerk, met aansluitend het leggen van bloemstukken op de graven van voor ons belangrijke leden die ons de afgelopen jaren zijn ontvallen, de Natuurvrienden die we missen.



Lunch

Na de mis werd een heerlijke lunch met soep, broodjes en vlaai geserveerd in 't Keerhoes voor de jubilarissen en verder voor iedereen die zich hiervoor had ingeschreven.



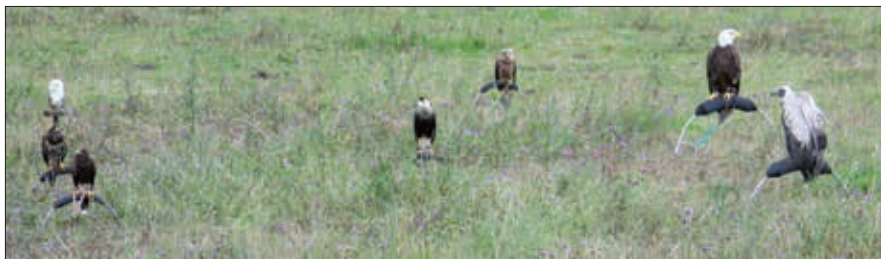


Boekverkoop

Na de lunch startte de officiële boekverkoop.



Roofvogeldemonstratie



Velen gingen na de lunch en het gezellig samenzijn door naar het volgende evenement dat in het kader van het Jubileumfeest was georganiseerd: een roofvogeldemonstratie onderaan de Orenberg bij de Veer Lin. Ook hiervoor was er veel belangstelling. De valkenier Dominique Willems vertelde van elke roofvogel hoe het dier ook tijdens de presentatie een gedrag vertoont dat gebaseerd is op het natuurlijke gedrag dat het dier in het wild toont. Er werden tien vogels aan het publiek voorgesteld. Vijf inheemse (hier voorkomend) en vijf exoten. Dominique liet elke vogel even vliegen en uit de hand eten. Hij gaf deskundig en op een leuke manier uitgebreid uitleg over hoe en waar de vogels leven, hoe ze jagen en wat ze eten. Hij presenteerde de Zeearend, de Rode wouw, de Oehoe, een Afrikaanse gier, de Kerkuil, de Slechtvalk (een volwassen en een jong), de Kuifcaracara en de Woestijnbuizerd (een volwassen en een jonge vogel).

Na de demonstratie was het feestweekend officieel afgesloten.



Woestijnbuizerd



Witruigier



Woestijnbuijzerd



Kerkuil



Slechtvalk



Rode wouw



Kuifcaracara



Oehoe



Witruigier

Amerikaanse Zeearend



Terugblik Sterwandeling

door Heerko Damsma

De laatste jaren organiseren de IVN-afdelingen in Zuid Limburg de zogenaamde Sterwandelingen. Het oorspronkelijke idee van die wandelingen was dat de organiserende afdeling de andere afdelingen uitnodigt. Die afdelingen komen dan lopend, dus vanuit verschillende richtingen naar de organiserende afdeling. Het nadeel van dit soort wandelingen is dat men meestal niet gemakkelijk bij de auto of het openbaarvervoer terug kan komen en dat er niet altijd een mooie route te vinden is. Mede daarom organiseert de uitnodigende afdeling nu meestal zelf een wandeling rondom een bepaald thema.



Omdat de VTN Cadier en Keer in 2016 haar 50-jarig jubileum vierde, stelde zij voor om dit jaar de organisatie van de Sterwandeling op zich te nemen. (VTN heeft vanaf 1998 een IVN-werkgroep).

Gegeven de centrale ligging van Cadier en Keer te midden van een aantal kalkgraslanden

waar tot driekwart eeuw geleden schapenbegrazing plaatsvond, ontstond het idee om een wandeling uit te zetten op een route die in die tijd door een schaapsherder gelopen had kunnen worden: een 'heerdgang'.

Deze wandeling van ongeveer 7,5 kilometer voerde vanaf 't Keerhoses langs Fommestraat, Schiepersberg, Julianagroeven, Koeberg, Bunderberg, Golfbaan, Missiehuis, St. Jozef, Heerderberg, Dorpsstraat en zo weer terug naar 't Keerhoses.

Op 2 oktober 2016 hield Jürgen Mingels als VTN-voorzitter voor de start van de wandeling om 13.00 uur een korte inleiding met instructies. Daarna verlieten de IVN-ers in drie groepen van ongeveer 25 mensen samen met 2 gidsen van de VTN met tussenpozen van 15 minuten 't Keerhoes voor een 'Heerdgang rond Cadier en Keer'.



Na vertrek van de IVN-ers konden ook overige deelnemers de wandeling maken, omdat het in kleur uitgevoerde herfstnummer van *'t Wiet Klieëf* volledig gewijd was aan de heerdgang, met een route en uitgebreide informatie over het thema. Deze werd bij de start van de wandeling gratis uitgereikt.

Het bijzondere van de wandeling was dat er zich bij elke groep een herder met een kudde schapen voegde. Bij de Schiepersberg stond een kudde van



ongeveer 65 schapen met vier herders te wachten. Van deze kudde zou de helft met de eerste groep meegaan en het resterende gedeelte met de tweede groep. Bij de derde groep zou zich een kudde van ongeveer 35 schapen vanuit de Julianagroeven voegen.



Het splitsen van een kudde bleek bij de Schiepersberg lastiger dan gedacht. Bij het openen van het hek dromden erg veel schapen naar buiten, maar met enig beleid wisten de herders toch een ‘kleinere helft’ binnen het hek te houden. Toen deze kudde zou vertrekken bleek het kudde-instinct van de achterblijvende

schapen echter zo groot dat verschillende dieren over de afrastering heen sprongen. Opnieuw moesten de herders enige moeite doen, met als gevolg dat de oorspronkelijke kudde in tweeën werd gesplitst: een grote kudde van ongeveer 50 dieren en een achterblijvende van ongeveer 15 dieren.



De wandelaars hebben er veel plezier aan beleefd om met de schapen op te trekken en zich zo ook een beetje als herder te voelen die een heerdgang maakt. De schapen hadden de Schiepersberg reeds behoorlijk kaalgegraasd. De meettrekkende dieren vonden dan ook veel nieuw en vers voedsel, zoals brandnetels en vlierblaadjes. En de wandelaars vonden het dan ook leuk om achterblijvende dieren dicht naar de kudde toe te drijven of om te kijken hoe anderen dat deden.



De kudde moest de Keunestraat oversteken en dat is bij alle drie de kuddes goed gegaan. Uiteindelijk werden de drie kuddes weer verenigd in een weiland dicht bij de Mettenberg. Hier was ook een informatiebord opgesteld met meer bijzonderheden over het ras Mergellandschaap. Tevens werden er hier appels uitgedeeld en kon een flesje water worden gedronken. De wandelaars die ná de IVN-ers de wandeling ondernamen konden de gehele, weer opnieuw verenigde kudde tegenkomen toen deze terug naar de Julianagroeven keerde. Na de korte pauze bij de Mettenberg werd de route verder vervolgd.



Het weer hield zich goed, al moest de derde groep toch de laatste kilometer in de (lichte) regen lopen.

Terug in 't Keerhoses werd iedereen getrakteerd op een stuk vlaai en een kop koffie of thee. Iedereen was tevreden over de wandeling, al was deze voor sommigen wel wat aan de lange kant.



Elke deelnemende IVN-er heeft het eerder aangehaalde herfstnummer van 't *Wiet Klieëf* mee mogen nemen. Bovendien kreeg men ook het in kleur uitgevoerde lentenummer van 2016 uitgereikt waarin Nigel Harle een boeiende, mooi geïllustreerde beschrijving geeft van de flora van het Savelsbos.

Met dank aan de herders én hun schapen, de sponsors, IVN district Limburg, Golfbaan Het Rijk van Margraten, Landgoed Heerderberg, eetcafé 't Indsje en fruitbedrijf Cobben, en de gidsen van groep 1 (Mientje en Heerko), groep 2 (Huub en Jürgen) en groep 3 (Jo en Ans).



Waarnemingen 2016

door Heerko Damsma

U treft hierbij de waarnemingen aan van dieren en planten die aan ons zijn doorgegeven vanaf 1 oktober 2015 tot 1 oktober 2016. Het lente-, zomer- en herfstnummer van *'t Wiet Klieëf* hebben geheel in het teken gestaan van het 50-jarig Jubileum, en daarin was geen plaats meer voor de waarnemingen. Daarom worden de binnengekomen waarnemingen over deze hele periode nu gebundeld in dit uitgebreide waarnemingsartikel.

Omdat waarnemingen sterk weersafhankelijk kunnen zijn geven we ook een korte samenvatting van het weer tijdens deze periode.

Oktober 2015 was een vrij koude maand. Er was wel wat afwisseling van koude en zachtere periodes. Na 10 oktober zakte de temperatuur tot onder de 6 °C en kon het hier 's nachts al even vriezen. Na 20 oktober kwam er een zuidelijke stroming op gang die voor zachtere weersomstandigheden zorgde en op 27 oktober werd in Maastricht zelfs de hoogste temperatuur van het land geregistreerd: 20,6 °C. De maand was relatief droog, maar sneeuwval in Limburg op 14 oktober was wel opmerkelijk.

November was een warme maand. In Maastricht werd op 3 november zelfs 20,9 °C gemeten. Vanaf 20 november kwam er met een noordelijke wind opnieuw kouder weer. Het was nationaal ook een natte maand, hoewel dat in Limburg erg meeviel. Het was in deze maand hier ook een stuk zonniger dan in Midden en Noord Nederland.

December is met afstand de zachtste decembermaand sinds tenminste het begin van de regelmatige waarnemingen in 1706; zelfs hoger dan de normale temperatuur in een aprilmaand. De beide Kerstdagen waren de zachtste sinds 1901. In een groot deel van het land is december geheel vorstloos verlopen. Het was ook een vrij droge maand, maar nu viel er in Limburg de meeste regen. Er was bij ons echter ook de meeste zon, bijna twee maal zoveel als in de Randstad. Tweede Kerstdag was het zonnig en 12 tot 14 °C. Op internet was te vinden dat er op die dag 16 maal een atalanta in Nederland is gemeld, zeven maal een citroenvlinder en zes maal een dagpauwoog. In Limburg is zelfs de zeldzame Grote vos gesignaleerd.

Januari 2016 (start van ons Jubileumjaar) was een zachte maand met veel neerslag. De zon scheen ongeveer even veel als normaal in januari. Er waren relatief warme periodes voor de tijd van het jaar: op 25 januari werd het zelfs 16,2 °C in Maastricht.

Februari was zacht en nat maar ook zonnig. Vooral in de tweede helft van de maand werd het zachter. Helaas was het wisselvallig weer met veel wind, waardoor veel carnavalsoptochten moesten worden afgelast.

Maart was met een noordelijke stroming aan de koude kant, maar wel zonnig en vrij droog. Aan het einde van de maand was er een overheersende zuidwestelijke wind, waardoor de temperatuur met Pasen tot ruim 15°C kon oplopen. In zijn geheel werd de afgelopen winter gerekend tot een buitengewoon zachte winter.

April kan worden omschreven als vrij koud en nat maar met iets meer zon dan normaal. De maand is zelfs kouder verlopen dan de decembermaand daarvoor. Wel was 3 april een warme dag met temperaturen rond de 20°C. Op de 26^e daarentegen lag er op de hoogste heuvels van Zuid Limburg sneeuw.

Mei was een zeer warme maand, vrij zonnig en met een normale hoeveelheid neerslag. Het etmaalgemiddelde van ruim 20°C was echt uitzonderlijk. De hoeveelheid zon (200 uur) haalde het echter niet bij die op de Waddeneilanden (270 uur). De hoeveelheid regen was hier beduidend meer dan in de rest van Nederland. De laatste weken van mei is er zeer veel regen gevallen, waardoor veel akkers tijdelijk onder water lagen. Er barstte in het begin van de avond van 27 mei een zeer zware onweersbui los met veel wateroverlast in Cadier en Keer. Ook is er vanwege de warmte en de vele regen deze zomer veel last van slakkenvraat aan de gewassen in tuinen.

Juni werd gezien als een zeer natte maand, somber maar toch ook warm. Er waren in het zuiden talrijke onweersbuien, met in deze maand in Limburg op verschillende plaatsen meer dan 200 mm regen. De warmte werd vooral veroorzaakt doordat de nachten veelal bewolkt waren en de temperatuur daardoor 's nachts een paar graden warmer bleef dan normaal. Gemiddeld was er ook minder zon.

Juli was vrij warm, vrij droog en aan de zonnige kant. In de tweede helft van de maand werden de temperaturen geleidelijk hoger tot zo'n 30 tot 35°C.

Augustus was vrij warm, zonnig en gemiddeld genomen aan de droge kant, maar vooral in de tweede helft van deze maand was het aangenaam weer dat in een hittegolf uitliep.

September was een warme en droge maand.

Aanvullingen bij de waarnemingentabel (blz. 50-62):

Alfons Meeuwis kwam 5 oktober met een nest van een Weervogel, dat hij jaren geleden uit Afrika had meegenomen. Het nestje is zeer zorgvuldig gemaakt. Wist u dat onze huismus een verwant is van deze vogel?

Rond Blasiushof worden begin oktober weinig merels meer gezien. Men vraagt zich af of dit verband houdt met de eerdere bestrijding van een rattenplaag met vergif.

Het voorjaar was in 2016 erg vroeg. Zo begon eind december de meidoornhaag bij Reinsberg (en ook op andere plekken) al uit te lopen en stond toen ook de Hazelaar in bloei. Halverwege februari bloeiden al de eerste Kornoeljes, Narcissen, Krokussen en ook Bosanemonen en Maartse viooltjes. Ook de vogels waren er vroeg bij: Tjiftjaf, Boomklever, Geelgors, Koolmees en Vink zongen al op 29 februari.

Week 21(23-29 mei): 't Wiet Klieëf is over een grote lengte omgewoeld door wilde zwijnen.

Mede omdat er vaak wordt gevoerd door de bewoners van Blasiushof worden hier ook veel vogels gezien. Theo Hogenboom meldt regelmatig algemene soorten als Vink, Groenling, Roodborst, Grote bonte specht, Turkse tortelduif, Merel, Ekster, Huismus, Zwarte kraai, Pimpelmees, Houtduif en soms een Witte kwikstaart, een Bonte kraai of een Zwartkopje. Fijn dat daar zoveel soorten te zien zijn.

Einde juli wordt er rond Blasiushof regelmatig een Sperwer gezien door Frans Mingels.

Op 28 juli werd er een excursie gehouden naar de bijenvolken en koninginnenkweek van onze imker Pierre van de Wal in groeve 't Rooth. Er werden tijdens die avond ook een aantal geelbuikvuurpadden waargenomen in de daarvoor aangelegde poelen.

Hoewel veel VTN-leden het vanwege de jubileumactiviteiten te druk hadden om regelmatig het veld in te gaan tijdens de vliegtijd van het Vliegend hert, heeft Jan Moonen toch de indruk dat het een goed Vliegend hert-jaar is geweest. In totaal zijn er 34 exemplaren gemeld, waarvan opvallend veel in de bebouwde kom van ons dorp. Als de kevers zoveel in het dorp gezien zijn, wil dat zeggen dat er in de eigen biotopen veel meer exemplaren zijn geweest. Een compleet verslag volgt in het lentenummer.

In augustus meldt Frans Mingels dat er veel mannetjesmerels zijn die regelmatig aan het vechten zijn.

Eind augustus valt het Heerko op dat de boerenwaluwen bij de Dorpsstraat ineens vertrokken zijn. Een week later worden ze toch weer gesignaleerd. Mogelijk een andere groep?

Zondagmiddag was er een roofvogelpresentatie i.v.m. het 50-jarig jubileum van de VTN. Er waren tien vogels die de valkenier Dominique Willems (zie artikel op pag. 38) aan het publiek voorstelde, liet vliegen en uit de hand liet eten. Hij gaf uitgebreid uitleg over hoe de vogels jagen, eten enz. Zo kon het publiek eens van dichtbij deze bijzondere soorten zien en vernemen hoe hun natuurlijk gedrag is. Dat is anders nauwelijks goed mogelijk. Hij presenteerde Zeearend, Rode wouw, Oehoe, Afrikaanse gier, Kerkuil, Slechtvalk (een volwassen en een jong dat nog niet los mocht vliegen), Kuifcaracara en een Woestijnbuizerd (een jonge en een volwassen vogel). Tijdens de presentatie vlogen ook een wilde Buizerd en een Havik over de boomtoppen om hun territorium te beschermen, maar dit had gelukkig geen nadelige gevolgen voor de presentatie.

Waarnemingen in en rond ons dorp Cadier en Keer 1-10-2015 tot 1-10-2016

datum	soort	aantal	plaats	waarnemer	opmerkingen
1/10/15	onrust	1	Groenerein	Jo Decker	in het zonnetje tussen de planten
2/10/15	levendbarende hagedis	1	Fonmestraat	Ans Hondelink	
5/10/15	spreuw	50	Kerkstraat	Frans Mingels	in de Blasius den
5/10/15	dagpauwoog	1	Prins Bernhardstraat	Jo Decker	
8/10/15	grote zilverreiger	1	Bronckweg	Jan Moonen	16.30 uur
9/10/15	wild zwijn	enkele	Gruisveld	Frans Mingels	de varkens hadden de mais platgetrapt en in de modder gewroet
9/10/15	grote zilverreiger	3	Gewande	Heerko Damsma	
9/10/15	dwerpyltermuis	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	19.20 uur; dit is nog laat in het jaar!
10/10/15	spierwer	1	Prins Bernhardstraat 22	Guus Coninx	Sperwer in achtertuin
12/10/15	vos	1	Rijksweg/Rotonde	Aldo Jansen	8.00 uur; dwars door het vrij drukke verkeer heen
14/10/15	vos	1	Bernhardstraat	Mevr. Orlslagers	overdag, het dier was aan een poot gewond
16/10/15	vink en andere zaadeters	70	Blankenberg	Frans Mingels	
17/10/15	groene specht	1	Restaurant Pastory	Gitte Hoefman	
17/10/15	ijsvogel	2	Doereweg	Gitte Hoefman	
18/10/15	alpenwatersalamander	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	♀, tegengekomen bij het werken in de tuin
21/10/15	goudhaantje	1	Beatrixstraat 58	Margriet Beetsra	tegen raam doodgevlagen
24/10/15	alpenwatersalamander	2	Julianastraat 19	Pierre Kleinen	
24/10/15	boomkruiper	1	de Hoof	Petra Pinckaers	dood dier
25/10/15	kraanvogel	30	Kapelweg	??	
26/10/15	klein koolwtje	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	dit is laat; deze soort overwintert niet als vlinder
26/10/15	zwarte specht	1	Keunestraat	Marijke Baars	overvliegend met karakteristieke roep
27/10/15	dagpauwoog	2	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	11.00 uur
30/10/15	hoornaar	nest	Einderweg-Heeresteeg	André Meijs	in de spleet van een boom
1/11/15	klein koolwtje	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	
2/11/15	atalanta	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	
2/11/15	wild zwijn	2	Trichterweg	Ruud Croonen	kruising met lam varken (foto 1)
3/11/15	wild zwijn	2	Trichterweg	Martin Butink	de zwijnen liepen richting Voogdij, eentje bleef wroeten, de ander liep weg
3/11/15	kraanvogel	?	Kerkstraat	Jack Deckers	vlagen in zuidelijke richting
5/11/15	reebok	1	Kleinbergvoetpad	Gitte Hoefman	
6/11/15	dagpauwoog	1	Prins Bernhardstraat	Jo Decker	
6/11/15	groene specht	1	Dorpsstraat, zuidzijde	Gitte Hoefman	
7/11/15	klein vliegend hert	1	Wowskop	Jo Decker	bij de bank

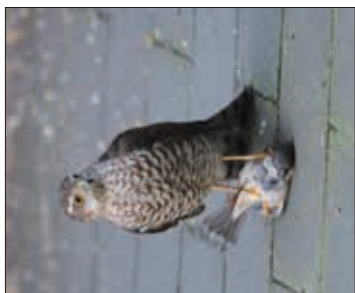
7/11/15	grote bonte specht	1	Blasushof	Theo Hogenboom	
8/11/15	ransuil	1	Alexanderstraat	Lide Busio	
15/11/15	sneeuwklolkjes	2	Limburgerstraat	Daisy Becker	bloei
22/11/15	ekkhoorn	1	Kapelweg	Jan Moonen	stak rond 13.00 uur de straat over
28/11/15	ijsvogel	1	t Meeldert 13	Ruud Schijns	er zit veel jonge vis in de vijver
4/12/15	sperwer	1	Dorpsstraat	Heeko Damsma	de sperwer sloeg een merel
8/12/15	groenling	1	Trichterweg	Jo Decker	
10/12/15	sperwer	1	Dorpstraat	Gitte Hoefman	(foto 2)
10/12/15	ijsvogel	1	de Hoof	Bert Janssen	in vijver
18/12/15	ree	3	Trichterweg	Martin Butink	
20/12/15	graauwe gans	ca. 30	Bronckweg	Jan Moonen	
20/12/15	grote zilverreiger	1	Bronckweg	Jan Moonen	tussen het eerste en dit laatste exemplaar van 2015 zitten nog meer waarnemingen, maar steeds maar 1 dier (steeds dezelfde?)
22/12/15	sperwer	1	Dorpsstraat	Heeko Damsma	de sperwer verschalkte een merelmannefje
22/12/15	roodborst	1	Prins Bernhardstraat	Kitty Decker	
24/12/15	merel	5	Daoteweg	Frans Mingels	
27/12/15	spreuw	5	Einderweg	Frans Mingels	
27/12/15	ekkhoorn	1	Mosterdberg	Gitte Hoefman	
1/1/16	ransuil	1	Savelsbos	Mike Broers	
3/1/16	grote zilverreiger	2	Bronckweg	Jan Moonen	één ten noorden van de weg en één aan de zuidkant.
4/1/16	ree	2	Keerebos	Jean Creuwels	smalle ree (1 jaar)
4/1/16	houtsnip	1	Riesenber	Jean Creuwels	
8/1/16	kraanvogel	ca. 40	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	vlogen laag zuidwaarts in V-formatie en waren vrijwel stil!!
10/1/16	nijlgans	ca. 50	Bronckweg	Jan Moonen	14.00 uur (ook op 12-1-16 een grote groep)
12/1/16	judasoor	enkele	Bronckweg	Gitte Hoefman	
15/1/16	grote bonte specht	1	Dorpsstraat	Heeko Damsma	
15/1/16	das	2	Gronsvelderweg	Helga Bessems	
18/1/16	roodborst	1	Droogdal Eckelraderweg	Gitte Hoefman	
18/1/16	TUINVOGELTELLING		W.Alexanderstraat	Jan Moonen	1 x pimpelmees, 2x koolmees, 2x merel, 1x houdduif, 1x winterkoning, 1x heggenmus, 1x roodborst, 1x vink
19/1/16	boomklever	1	Hazenber	Heeko Damsma	zang
24/1/16	kraanvogel	250	Past. Frissenstraat	Daisy Becker	N richting
25/1/16	kraanvogel	40	Groenerein	Henk Pimay	vlogen N-O
25/1/16	honingbij	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	bezocht de bloeiende crocussen
25/1/16	kraanvogel	60	Cadler en Keer	Lambert Sebillen	ZW richting
26/1/16	merel	1	Groenstraat	Tila Mingels	
27/1/16	ekkhoorn	1	Irenestraat	Jan Janssen	

Jan Moonen



3. Mierendief

Gitte Hoefman



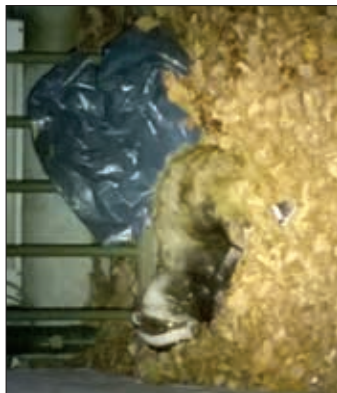
2. Sperwer

Ruud Croonen



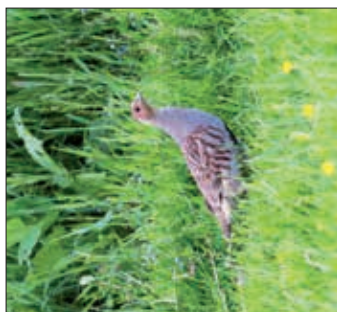
1. Wild zwijn

Jürgen Mingels



6. Das

Gitte Hoefman



5. Patrijs

Robert Coolen



4. Grote zilverreiger

1/2/16	kornoelje	1	Rijksweg	Frits Boelema	bloeit
1/2/16	zwarte kraai	45	Blasushof	Lambert Weerts	
6/2/16	grote lijster	1	Wowskop	Frans Mingels	zang
6/2/16	ree	1	Wowskop	Jurgen Mingels	
7/2/16	speenkruid		Fontein	Heerko Damsma	bloeit
7/2/16	grote lijster	2	Gruisveld	Heerko Damsma	
11/2/16	blauwe kiekendief	1	t Rooth	Harrie Moonen	
17/2/16	grote bonte specht	1	westkant Riesenbergh	Jan Moonen	
17/2/16	mierendief	1	de Beuk	Jan Moonen	dit spinnetje (foto 3) zat in de verzamelde aangeknaagde noten van de zwarte noot
17/2/16	grote zilverreiger	9	Irenestraat	Robert Coolen	(foto 4)
19/2/16	grote lijster	1	Groenstraat	Frans Mingels	
21/2/16	zwarte kraai	800	Golfterrein	Jo Decker	
22/2/16	maarts viooltje	div	onder Oreberg	Heerko Damsma	bloeit
25/2/16	roodborst	1	Bakkerboschweg	Jo Decker	
25/2/16	winterkoning	1	Bakkerboschweg	Jo Decker	
27/2/16	kraanvogel	150	Dorpsstraat	Heerko Damsma	
28/2/16	goudhaantje	1	Kleinberg	Gitte Hoefman	vlogen N-O
28/2/16	wild zwijn	2	Fontein	Peter Vandenboom	
29/2/16	veldleeuwerik	2	Bronckweg	Jean Creuwels	
3/3/16	merel	1	Prins Bernhardstraat	Jo Decker	
3/3/16	vink	1	Prins Bernhardstraat	Jo Decker	
3/3/16	winterkoning	1	Prins Bernhardstraat	Jo Decker	
8/3/16	patrijs	2	Gruisveld, oostzijde	Gitte Hoefman	(foto 5); koppel
11/3/16	kraanvogel	10	Bundersberg	Wiel Eggen (pastoor)	
13/3/16	blauwe kiekendief	1	onder Wowskop	Frans Mingels	
13/3/16	bosnemoon	div	Savelsbos	Heerko Damsma	massaal in bloei
14/3/16	winterkoning	1	Meusenhof	Lambert Weerts	
14/3/16	onbekende wants	1	Raadhuisplein	Jo Decker	dit dier is ter determinatie in Naturalis; waarschijnlijk geen Ned. soort
16/3/16	grote lijster	7	omgeving Oreberg	Frans Mingels	zang
21/3/16	boomkruiper	1	Mosterdberg	Gitte Hoefman	
21/3/16	eeekhoorn	1	Kleinberg	Gitte Hoefman	
21/3/16	ree	2	Kleinberg	Gitte Hoefman	
21/3/16	steenuil	1	Gruisveld noordzijde	Gitte Hoefman	steenuilenkast is bewoond
24/3/16	tijffjaf	1	Orenberg	Heerko Damsma	

24/3/16	voorjaarsheidebloem	diverse	Trichterweg	Heerko Damsma	bloeit in de berm
25/3/16	buizerd	6	Daoreweg	John Schillings	
25/3/16	zanglijster	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	lange tijd niet in de tuin gezien
26/3/16	das	1	Frisostraat	Lambert Sebillen	achtertuin, door dierenambulance opgehaald
27/3/16	das		Dorpsstraat	Tessa Peeters	das door tuin, jaagt daarbij een kip op
27/3/16	das	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	deze das was kennelijk aangereden en scharrelde door de voortuinen; door dierenambulance opgehaald
27/3/16	kikkerdril	veel	Groeve 't Rooth	Ben Suijckers	opdrogend kikkerdril, 2 foto's
28/3/16	zwarte roodstaart	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	♂, 13.30 uur
29/3/16	kikkerdril	1	Orenberg	Heerko Damsma	
29/3/16	das	1	Limburgerstraat	Jürgen Mingels	(foto 6)
31/3/16	das	1	Kerkstraat	Jo Decker	de das stak de weg over en verdween in de tuin
2/4/16	das	2	Margrietstraat	Frans Mingels	zat onder de auto, buurman aide hem
2/4/16	buizerd	2	onder Wowskop	Frans Mingels	parend op een tak
2/4/16	kikkerdril	1	onder Wowskop	Frans Mingels	
3/4/16	citroenvlinder	2	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	♂ en ♀ 11.20 - 13.00 uur; verder 1x dagpauwoog 12.40 uur
4/4/16	dagpauwoog	1	Prins Bernhardstraat	Jo Decker	
6/4/16	zwartkop	1	Dorpsstraat	Heerko damsma	zang
8/4/16	boerenzwaluw	2	Dorpsstraat	Heerko Damsma	
8/4/16	braamsluiper	1	Dorpsstraat	Heerko Damsma	zang
8/4/16	wolzever	1	Dorpsstraat	Heerko Damsma	
8/4/16	bont zandoogje	1	Keunestraat	Jan Moonen	
8/4/16	dagpauwoog	4	Bunderdel-grubweg	Jan Moonen	
8/4/16	oranjetip	1	Keunestraat/Bunderdel-grubweg	Jan Moonen	
9/4/16	bont zandoogje	1	Wolfskop (noord ingang)	Jan Moonen	♀ ei-afzettend; 1x dagpauwoog
9/4/16	klein koolwtje	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	♂ (vers uit de pop) 12.00 uur; rond 16.00 uur 1x kleine vos en 1x klein geaderd wtje
9/4/16	platbuik	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	♀; 1 vuurjuffer (foto 7)
10/4/16	roodborst	2	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	het mannetje bood een nootje aan aan het toegesnelde vrouwtje
11/4/16	boomblauwtje	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	14.15 uur; verder ook 1♂ citroenvlinder en 1 dagpauwoog
12/4/16	boomblauwtje	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	11.30 uur; 14-04-16 ook 1x
14/4/16	koekoek	1	Dorpsstraat	Heerko Damsma	
17/4/16	oranjetip	1	Daoreweg	Heerko Damsma	vrouwtje
17/4/16	koekoek	1	t Wiet Klieff	Ron Mourmans	roep
20/4/16	buizerd	1	Rijksweg bij Am. Begraafplaats	Jan Moonen	de buizerd ging ineens heel gericht achter de pestende kraai aan, die maakte dat hij weg kwam!



7. *Platbuik*



8. *Onrust*



9. *Segrijnslak*



10. *Muntvlinder*



11. *Icarusblauwtje*



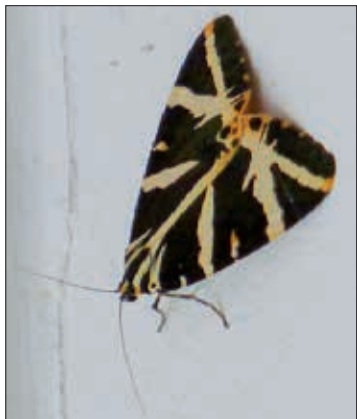
12. *Gestippelde
houtboorder*

Foto's Jan Moonen

20/4/16	groot koolwitje	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	♂
21/4/16	boomblauwtje	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	♂ 11.30 uur
21/4/16	oranjetip	1	Wolfskop	Jan Moonen	♀; verder 1♂ bont zandoggje , 5x boomblauwtje en 1x onrust (foto 8); 1 grote bonte specht
23/4/16	winterkoning	2	Dorpsstraat	Heerko Damsma	nest gebouwd in een rol kabel in de schuur
29/4/16	bosuil	1	Start VTN voetpad	Kenny Kleijnen	gewond en door dierenambulance opgehaald
30/4/16	grote bonte specht	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	♂, 9.00 uur
5/5/16	meikever	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	
6/5/16	boomblauwtje	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	NB: in Wijk, Maastricht de eerste zwerm gierzwaluwen gezien
10/5/16	meikever	1	Blasiushof	Jürgen Mingels	
10/5/16	rode wouw	1	Hondsberggrub	Ron Mourmans	
18/5/16	platbuik	3	Wolfskop poel	Jan Moonen	3 ♀
18/5/16	schorpioenvlieg	1	Boven wolfskop	Jan Moonen	
20/5/16	zwartkop	2	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	
22/5/16	spotvogel	1	Dorpsstraat	Heerko Damsma	♂ ♀, duidelijk paartje; ze hebben niet in de tuin gebroed
22/5/16	hoornaar	1	Prins Bernhardstraat	Jo Decker	zang in de tuin
23/5/16	wild zwijn	?	Wiet Klieëf	diverse	zat binnen
25/5/16	atalanta	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	over een lange afstand omgewoeld
27/5/16	zwarte wouw	1	Keerebos	Frans Mingels	12.30 uur; klein en afgevolgen dier: immigrant (uit Z.-Frankrijk)
27/5/16	atalanta	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	
27/5/16	vals witje	2	Wolfskop bij de poelen	Jan Moonen	op Meidoorn 12.30 uur; verder 1♀ groot koolwitje en 1x hoornaar
29/5/16	sperwer	1	Dorpsstraat	Heerko Damsma	verder 3♂, 1♀ platbuik , 5x icarusbauwtje , waarvan 2♂ en 1♀ vlakbij de bank bovenop; een begin van een nieuwe populatie
2/6/16	atalanta	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	vloeg richting de Pastory
3/6/16	klavervreter	1	Dorpsstraat	Heerko Damsma	op 4-06-16 weer een
3/6/16	vroedmeesterpad	1	Koeberg	Jean Creuwels	in de tuin op Maggiplant
3/6/16	segrijnslak	2	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	parend (foto 9)
4/6/16	konijn	3	Achter Meie	Frans Mingels	
4/6/16	wezel	1	Gröbweg	Jürgen Mingels	verkeersslachtoffer?
5/6/16	groot koolwitje	1	Duustersteeg	Jan Moonen	♂, 16.00 uur
5/6/16	icarusbauwtje	7	Wolfskop bovenop bij bank	Jan Moonen	6♂, 1♀
5/6/16	vals witje	1	Wolfskop bij de poelen	Jan Moonen	verder 1x atalanta , 1x distelvinder , 4♂ icarusbauwtjes , 1x muntvlinder (foto 10) en 2♂ platbuik
6/6/16	hazel worm	2	Heerderberg	Jean Creuwels	
6/6/16	havik	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	vloeg rond 13.00 uur over; verder 1x distelvinder (ook 1x op 7-06-16) en 1x atalanta

8/6/16	platbuik	2	poel Klinkenbergbos	Jan Moonen	♂, ♀
11/6/16	vuurjuffer	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	♀ klein exemplaar
17/6/16	grote bonte specht	1	Kerkstraat 126	Jack Deckers	eet van de pinda's
19/6/16	meikover	1	Blasushof	Frans Mingels	
20/6/16	steenmarter	1	hoek Rijksweg/ Dorpstraat	Jean Creuwels	waarschijnlijk verkeerslachtoffer
21/6/16	heggen-anbijtje	1	Hondsberggrub	Ans Hondelink	
21/6/16	geelbuikvuurpad	enkele	onder Wowskop	Frans Mingels	
23/6/16	oioevaar	2	Achter Meie	Harrie Moonen	
23/6/16	vuurvlieg	1	Dorpsstraat	Heerko Damsma	's avonds in de tuin
23/6/16	icarusblauwtje	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	♀ (foto 11) verder 1x atalanta en 1 ♀ klein geaderd witje
24/6/16	klein vliegend hert	2	Limburgerstraat	André Meijs	in de kelder
24/6/16	koekoek	1	Blasushof	Frans Mingels	vloog naar het zuiden
26/6/16	wild zwijn	enkele	Keunestraat	Frans Mingels	talud was flink omgewoeld
28/6/16	boomblauwtje	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	11.30 uur; en om 17.30 uur 1 ♀ klein koolwtje
29/6/16	bont zandoogje	1	Orenberg	Jan Moonen	verder 1 ♂ bruin zandoogje , 1x boomblauwtje
1/7/16	vliegend hert	3	Daoreweg	Jean Creuwels	alle ♂
1/7/16	zwarte kraai	enkele	Blasushof	Theo Hogenboom	kraaien pikken naaktslakken weg
3/7/16	wilde eend	1	onder Oreberg	Frans Mingels	wilde eend met 5 jongen
3/7/16	kleine vos	1	Limburgerstraat	Jan Moonen	op lavendel
8/7/16	citroenvlinder	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	♂, 12.40 uur; verder 1 ♀ klein geaderd witje , 2x boomblauwtje , 1x dagpauwoog en 1x gestippelde houtboorder (foto 12)
9/7/16	gehakkelde aurelia	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	12.30 uur; 1 ♂ boomblauwtje (daarna dagelijks 1x)
11/7/16	atalanta	1	Dorpsstraat	Heerko Damsma	in de tuin
11/7/16	hazelsworm	1	Pater Kustersweg	Jean Creuwels	bosweg nabij grindgat
11/7/16	levendbarende hagedis	1	Pater Kustersweg	Jean Creuwels	bosweg nabij grindgat
11/7/16	dagpauwoog	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	verder nog 2x boomblauwtje
15/7/16	bruin zandoogje	5	t Rooth, langs weg aan Nekamie	Jan Moonen	
15/7/16	geelbuikvuurpad	3	Wolfskop poel	Jan Moonen	behalve de 3 volwassen dieren ook larven; verder 2x dagpauwoog , 6x bruin zandoogje , 2x koevinkje en enkele witjes; een ♀ keizerlibel was eren aan het afzetten (foto 13)
17/7/16	citroenvlinder	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	♀, 12.00 uur; verder 1x boomblauwtje, 8x klein koolwtje en klein geaderd witje, 1 ♂ bruin zandoogje; 1x bruine kikker in het vijvertje
18/7/16	gehakkelde aurelia	1	Dorpsstraat	Heerko Damsma	
18/7/16	bruin zandoogje	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	1 ♂, verder 1x atalanta , 1x dagpauwoog , 2x boomblauwtje , 12x beide soorten witjes en 1x gamma-uil op zeepekruid

Ton Hermans



15. Spaanse vlag



18. Levendbarende hagedis

Gitte Hoefman



14. Steenuil



17. Hoornaarzwefvlieg

Foto's Jan Moonen



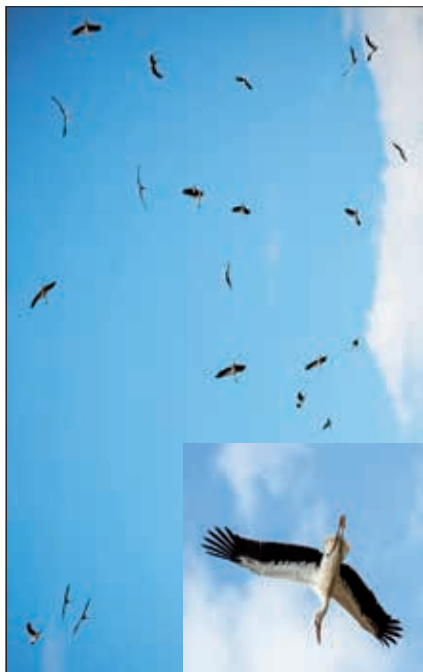
13. Keizerlibel



16. Citroenpendelvlieg

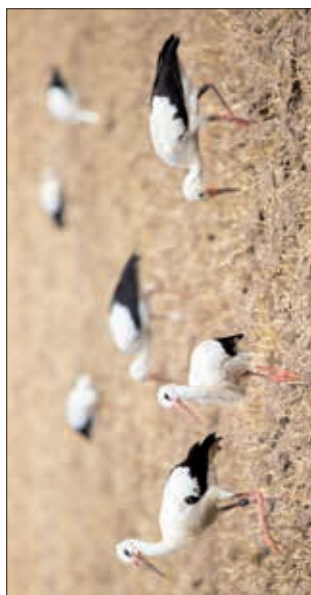
19/7/16	kievit	10	Dorpsstraat	Heerko Damsma	vlogen zuidelijk
19/7/16	boomblauwtje	2	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	verder ca. 1x wijjes, 1x dagpauwoog en 1x atalanta
19/7/16	bruin zandoogje	ca. 100	Klinkenbergbos	Jan Moonen	(foto 14)
20/7/16	steenuil	1	Restaurant Pastory	Gitte Hoefman	
21/7/16	das	1	Einderweg	Herman Hamers	
21/7/16	koninginnepage	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	verder 2x dagpauwoog, 2♂ klein geaderd wijje, 1♂ klein koolwijje
23/7/16	spaanse vlag	1	Eckelraderweg	Ton Hermans	in huis Oostenbach, vrijgelaten (foto 15)
23/7/16	weidebeekjuffer	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	verder 2x dagpauwoog, 1x distelvinder, 1x boomblauwtje, 1♂ witvlakvlinder
24/7/16	sperwer	1	Blasushof	Frans Mingels	vliegt hier geregeld rond
24/7/16	vink	5	Blasushof	Frans Mingels	2 ouders met 3 jongen
24/7/16	bont zandoogje	1	Dorpsstraat	Heerko Damsma	
24/7/16	distelvinder	2	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	verder: 3x dagpauwoog, 1x boomblauwtje
25/7/16	vleermuis	1	?	Mevr. Aussems	onder het balkon
28/7/16	geelbuikvuurpad	enkele	Nekami-groeve	Jürgen Mingels	tijdens excursie naar bijenvolken
28/7/16	hoornaarzwefvlieg	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	
30/7/16	hoornaarzwefvlieg	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	verder: 1x kleine vos, 5x klein geaderd wijje
1/8/16	bont zandoogje	1	Duistersteeg	Jan Moonen	♀ en 6x bruin zandoogje (1 ♀)
1/8/16	gehakelde aurelia	1	Wolfskopweg	Jan Moonen	♂ en 1 ♂ koevinkje
1/8/16	paddenbruonvlieg (op gewone pad)	1	Wolfskop bij de poelen	Jan Moonen	verder 1x dagpauwoog en bovenop 1x sint-jansvlinder, 1x kleine vos; bij de poelen: 1x citroenpendelvlieg (foto 16), 1♂ zuidelijke oeverlibel en 1x kleine roodoogjuffer
2/8/16	ree	1	Rijksweg bij Blankenberg	Heerko Damsma	verkeersslachtoffer, in twee delen gereten
3/8/16	huizswaluw	1	Rijksweg	Heerko Damsma	
5/8/16	merel	8	Blasushof	Frans Mingels	merels vechten bijna iedere dag
5/8/16	huismus	60	Gruisveld	Frans Mingels	
5/8/16	koninginnepage	1	Margrietstraat 28	mevr. Van Doorn	
5/8/16	bruin zandoogje	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	♀ met veel oranje op voorvleugel en 1♂ klein geaderd wijje
6/8/16	distelvinder	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	verder 1x atalanta, 1x dagpauwoog, 1x boomblauwtje en beide wijjes
8/8/16	brede wespenorchis	7	Fonnestraat bij Rijksweg	Raymond Tilmans	
8/8/16	geelbuikvuurpad	ca. 5	Wolfskop bij de poelen	Jan Moonen	juv. en larven: 1 salamanderlarve, 2x hoornaarzwefvlieg (foto 17), ca. 10x (vnl. ♀) bruin zandoogje, 5♂ icarusblauwtje, 2x dagpauwoog, 1x atalanta, 1x st.jansvlinder
8/8/16	levendbarende hagedis	1	Wolfskop (trap)	Jan Moonen	1 juv. (foto 18); 1 ♀ icaruslauwtje en 1x dagpauwoog

8/8/16	onrust	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	foeragerend op zeepkruid
9/8/16	geelbuikvuurpad		Woskop	Heerko Damsma	
10/8/16	oioevaar	100	d'n Daal aaf Bronckweg	Gitte Hoefman	op het open veld (foto's 19)
13/8/16	gewone wegslak	1	In de Hoof	Jacques Tillie	(foto 20)
16/8/16	oehoe	1	Achterweg	Frans Mingels	zat op een paal en vloog weg
17/8/16	kneu	4	Kerkhof	Frans Mingels	
17/8/16	citroenvlinder	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	♂, 1x dagpauwoog , 1x atalanta , 1 ♂ bruin zandoogje , 1x boomblauwtje en 1x gamma-uil
19/8/16	gele kwikstaart	1	Julianastr.	Annie Purnot	
20/8/16	boerenzwaluw	25	Dorpsstraat	Heerko Damsma	zwaluwen lijken vertrokken
20/8/16	gewone pad	5	Julianastr.	Annie Purnot	
21/8/16	das	1	Fommestraat/ viaduct	Evelien Mulders	verkeersslachtoffer
22/8/16	onrust	1	Julianastr.	Annie Purnot	
23/8/16	weidebeekjuffer	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	♂; verder 1x atalanta , 1 ♂ groot koolwtje , 1x boomblauwtje en wijtes
28/8/16	zwarte roodstaart	1	Limburgerstraat	Frits Boelema	
28/8/16	roodwangschildpad	1	Dorpsstraat	Heerko Damsma	in de achtertuin
28/8/16	wezel	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	verder 1x hoornaar , 1x atalanta , 1x boomblauwtje en veel wijtes
30/8/16	hoornaarzwed'vlieg	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	verder veel wijtes, 2 ♂ groot koolwtje , 1x atalanta
30/8/16	vuurvlindertje	1	Wolfskop s.s.	Jan Moonen	♀, verder veel klein koolwtjes en nog meer klein geaderd wijtes , 1 ♂ groot koolwtje , ca. 12x bruin zandoogje ; op de buddleja: 2x kleine vos , 1x dagpauwoog en 2x groot koolwtje
31/8/16	onrust	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	verder 1x atalanta , 1x groot koolwtje , 1x boomblauwtje en veel van beide wijtes
1/9/16	onrust	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	
2/9/16	dagpauwoog	2	Wangraaf	Jo Decker	op een vlinderstruik
2/9/16	groot koolwtje	2	Wangraaf	Jo Decker	op een vlinderstruik
3/9/16	vroedmeesterpad	5	Orenberg	Jo Decker	
5/9/16	strenuil	1	Blasushof	Tila Mingels	
6/9/16	sluipvlieg	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	op gulden roede (foto 21); verder 2x groot koolwtje , 2x dagpauwoog , 1x atalanta , 1x boomblauwtje
7/9/16	onrust	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	verder 2x groot koolwtje , 1x dagpauwoog , 1x atalanta , 1x boomblauwtje (foto 22)
8/9/16	blauwe glazenmaker	3	Blankenberg poel	Jan Moonen	verder veel rugzwemmers , 2 dode gewone pad ; verder bij de trap:
8/9/16	geelbuikvuurpad	1	Wolfskop poel	Jan Moonen	1x dagpauwoog , 1 ♂ groot koolwtje , 1 ♂ bont zandoogje ; 2 ♂ icarusblauwtje (bij de poelen)
8/9/16	torenvalk	1	Gruisveld	Gitte Hoefman	



19. Ooievaar

Foto's Gitte Hoefman



Jacques Tillie



20. Gewone wegslak

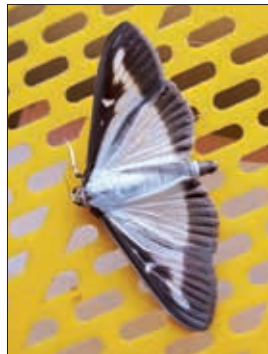


21. Stuiptvlieg

Jan Moonen

9/9/16	zwavelzwam	1	Zwarteweg	Robert Coolen	(foto 23)
10/9/16	gehakkelde aurelia	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	♂ ² , verder 1x <i>atalanta</i> , 1 ♂ groot koolwitje , 1x dagpauwoog , 1x boomblauwtje en wijfjes
12/9/16	kleine vos	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	verder div. wijfjes, 1 ♂ groot koolwitje , 2x dagpauwoog , 1x <i>atalanta</i> , 2x boomblauwtje , 1 ♂ witvlakvlinder
13/9/16	bont zandoogje	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	♂ ² , verder als gisteren. Elders in het dorp ook opvallend veel dagpauwogen
15/9/16	dagpauwoog	10	Boomgaard Cobben	Jo Decker	
16/9/16	bont zandoogje	1	Heerderlijkweg	Heerko Damsma	
18/9/16	meriansborstel	1	Riesenber	Heerko Damsma	
18/9/16	blauwe glazenmaker	1	Prijs Bernhardstraat	Jo Decker	vloog in de huiskamer
18/9/16	canadese ganzen	13	Irenestraat	Robert Coolen	
19/9/16	ofoevaar	4	Cadier en Keer	Goes Halen	
20/9/16	kraanvogel	6	Zwarteweg	Henk Mostert	
25/9/16	onrust	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	16.40 uur; verder 1 ♂ groot koolwitje , 3x dagpauwoog , enkele wijfjes, 1 ♂ witvlakvlinder
26/29/16	onrust	1	W.Alexanderstraat	Jan Moonen	voor een onrust is dit laat in het jaar!
30/9/16	ginkgo		W.Alexanderstraat	Jan Moonen	deze grote micro-vlinder ook dit jaar weer enkele vruchten
30/9/16	buxusmot	>1	Julianastraat 19	Jo Purnot	de hele maand september vlogen nog vrij veel vlinders met name: dagpauwoog

Jan Moonen



24. Buxusmot

Robert Coolen



23. Zwavelzwam

Jan Moonen



22. Blauwe glazenmaker

ACTIVITEITEN – KALENDER tot juli 2017

door Jürgen Mingels

JANUARI:

21 zaterdag natuurjeugdclub, nestkastjes maken

FEBRUARI:

04 zaterdag 1^e zaterdag, vertrek 09.00 uur, Wolfskop

18 zaterdag natuurjeugdclub

MAART:

04 zaterdag 1^e zaterdag, vertrek 09.00 uur

22 woensdag Nationale boomfeestdag

25 zaterdag **GROTE OPSCHOONACTIE 9.00 uur**

25 zaterdag natuurjeugdclub, opschoonactie 09.00 uur

APRIL:

01 zaterdag **GEEN** 1^e zaterdag activiteit

04 dinsdag florawerkgroep 19.00 uur excursie Schiepersberg

11 dinsdag florawerkgroep 19.00 uur excursie Heerderberg

15 zaterdag kerkdienst VTN (overleden) leden 19.00 uur

15 zaterdag natuurjeugdclub

21 vrijdag jaarvergadering 20.00 uur

MEI:

06 zaterdag 1^e zaterdag, vertrek 09.00 uur

09 dinsdag florawerkgroep 19.00 uur excursie Schiepersberg

20 zaterdag natuurjeugdclub

23 dinsdag florawerkgroep 19.00 uur excursie Heerderberg

JUNI:

03 zaterdag 1^e zaterdag, vertrek 09.00 uur Orenberg

06 dinsdag florawerkgroep 19.00 uur Wolfskop

17 zaterdag natuurjeugdclub

20 dinsdag florawerkgroep 19.00 uur Koeberg

Toelichting:

1^{ste} Zaterdag van de maand werken in de natuur van 9.00 tot +/- 12.00 uur. Samenkomst Raadhuisplein om 9.00 uur. Voor een kop koffie en een broodje wordt gezorgd, door de verzorgingsgroep.

Info: Jürgen Mingels, tel. 043-4072700.

Natuurjeugdclub:

Activiteiten zijn altijd in ons verenigingslokaal (Keerhoes) of starten daar om 10.00 uur. Bij activiteiten buiten ons dorp vragen we enkele ouders of vrijwilligers om mee te rijden. Let ook op aankondigingen in *Oonder Os*. Bij buitenactiviteiten steeds stevige schoenen aantrekken.

De natuurjeugdclub is voor kinderen vanaf 7 jaar. Voor meer informatie kunt u terecht bij Heerko Damsma, tel. 043-4072579.

Data **lezingen** en **excursies** over o.a. kalkgraslandgebieden, vogels, libellen en paddenstoelen worden in *Oonder Os* vermeld.

Wandelen:

Éénmaal in de veertien dagen op een dinsdag is er om 14.00 uur een gemoedelijke seniorenwandeling vanaf de kerk; precieze aankondigingen staan in *Oonder Os*. De duur is ongeveer 2 uur, inclusief een koffiepauze. Voor alle wandelingen geldt dat iedereen op eigen risico meeloopt. De VTN kan nergens voor aansprakelijk worden gesteld. Inlichtingen bij Jo Decker, tel. 043-4071447.

*Voor meer informatie over de activiteitenkalender, over lezingen en excursies, of over de VTN in het algemeen, **www.vtncadierenkeer.nl** of bel Jürgen Mingels, tel. 043-4072700.*

